

231

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU DROBNEGO I RZEMIOSŁA ORAZ MINISTRA FINANSÓW

z dnia 26 kwietnia 1958 r.

w sprawie rozliczeń z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Przemysłu Drobnego i Rzemiosła, powiązanych z budżetem centralnym.

Na podstawie § 5 ust. 2 i § 13 uchwały nr 460 Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1957 r. w sprawie zasad podziału zysku oraz finansowania środków obrotowych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrom: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Spożywczego i Skupu, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Przemysłu Drobnego i Rzemiosła, powiązanych z budżetem centralnym (Monitor Polski Nr 94, poz. 550), oraz art. 36 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 452) zarządza się, co następuje:

I. Zasady ogólne.

§ 1. 1. Ilekroć w niniejszym zarządzeniu jest mowa:

- 1) o centralnych zarządach — należy przez to rozumieć również zarządy przemysłu oraz jednostki równorzędne bądź przedsiębiorstwa podległe bezpośrednio Ministrowi Przemysłu Drobnego i Rzemiosła;
- 2) o przedsiębiorstwach — należy przez to rozumieć również zakłady działające na zasadach pełnego wewnętrznego rozrachunku gospodarczego;
- 3) o zyskach bądź stratach Ministerstwa i centralnych zarządów — należy przez to rozumieć saldo zysków bądź strat centralnych zarządów wchodzących w skład Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła albo saldo zysków i strat przedsiębiorstw podległych centralnym zarządom;
- 4) o uchwale Rady Ministrów — należy przez to rozumieć uchwałę nr 460 Rady Ministrów z dnia 19 listopada 1957 r. w sprawie zasad podziału zysku oraz finansowania środków obrotowych w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrom: Górnictwa i Energetyki, Przemysłu Ciężkiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Przemysłu Spożywczego i Skupu, Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Przemysłu Drobnego i Rzemiosła, powiązanych z budżetem centralnym (Monitor Polski Nr 94, poz. 550).

2. Przepisy niniejszego zarządzenia, w których nie określa się dokładnie, iż dotyczą jednego z wymienionych w ust. 1 pkt 1, 2 i 3 podmiotów, odnoszą się do Ministerstwa, centralnych zarządów i przedsiębiorstw.

§ 2. Rozliczenia obejmują:

- 1) wpłaty z tytułu zysków,
- 2) dotacje na sfinansowanie strat,
- 3) dotacje celowe.

§ 3. Rozliczeń dokonuje się za okresy miesięczne i roczne, licząc za czas od początku roku do końca okresu objątego rozliczeniem.

§ 4. 1. Podstawą do rozliczeń są miesięczne i roczne sprawozdania finansowe oraz zatwierdzone roczne wskaźniki finansowe.

2. W razie niezatwierdzenia rocznych wskaźników finansowych przed rozpoczęciem I kwartału podstawą rozliczeń są prowizoryczne zadania, ustalone przez jednostkę nadrzędną.

§ 5. 1. Ministerstwo dla celów rozliczeń prowadzi w oddziale Narodowego Banku Polskiego w Warszawie rachunek pod nazwą „Rachunek rozliczeń z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat”, zwany w dalszym ciągu niniejszego zarządzenia „rachunkiem rozliczeń Ministerstwa”, oraz rachunek funduszu rezerwowego.

2. Centralne zarządy dla celów rozliczeń prowadzą w oddziałach właściwych terenowo banków rachunki pod nazwą „Rachunek rozliczeń z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat”, zwany w dalszym ciągu „rachunkiem rozliczeń centralnego zarządu”, oraz rachunek funduszu rezerwowego.

3. Centralne zarządy obejmujące kilka grup przedsiębiorstw (pionów), dla których to grup sporządza się oddzielne zbiorcze sprawozdania finansowe, dokonują rozliczeń wspólnie dla wszystkich podległych im przedsiębiorstw — niezależnie od tego, do jakiego działu gospodarki należą.

4. Ministerstwo i centralne zarządy prowadzą dla rozliczeń z budżetem odpowiednią księgowość uwzględniającą wpłaty na rachunek rozliczeń oraz wypłaty z tych rachunków według poszczególnych tytułów i poszczególnych lat.

§ 6. 1. Na rachunek rozliczeń Ministerstwa (§ 5 ust. 1) wpływają z budżetu dotacje na straty, dotacje celowe i przelewy od centralnych zarządów z tytułu wpłat z zysku i zwrotów dotacji.

2. Z rachunku rozliczeń Ministerstwa (§ 5 ust. 1) dokonywane są przelewy na rzecz budżetu na rachunek dochodów budżetowych Ministerstwa Finansów w Narodowym Banku Polskim z tytułu wpłat z zysku i zwrotów dotacji i na rzecz centralnych zarządów z tytułu dotacji i zwrotów nadpłaconego zysku.

3. Na rachunek rozliczeń centralnego zarządu (§ 5 ust. 2) wpływają z rachunku rozliczeń Ministerstwa dotacje na sfinansowanie strat i dotacje celowe oraz przelewy od podległych jednostek z tytułu wpłat z zysku i zwrotów dotacji.

4. Z rachunku rozliczeń centralnego zarządu (§ 5 ust. 2) dokonywane są przelewy na rzecz Ministerstwa z tytułu wpłat z zysku i zwrotów dotacji oraz na rzecz podległych jednostek z tytułu dotacji i zwrotów nadpłaconego zysku.

5. Ministerstwo, centralne zarządy oraz przedsiębiorstwa dokonując wpłat przesyłają równocześnie zawiadomienie według wzoru ustalonego w załączniku nr 1 jednostkom wymienionym w tym wzorze.

II. Wpłaty i terminy rozliczeń.

§ 7. 1. Część zysku podlegająca wpłacie do budżetu lub na rzecz jednostki nadrzędnej powinna być przelana w okresach miesięcznych i rocznych przez:

- 1) przedsiębiorstwa — w ciągu 2 dni od terminu ustalonego do składania jednostce nadrzędnej sprawozdań finansowych;
- 2) centralne zarządy — w ciągu 5 dni od terminu ustalonego do składania Ministerstwu zbiorczych sprawozdań finansowych;
- 3) Ministerstwo — w ciągu 5 dni od terminu ustalonego do składania Ministerstwu Finansów zbiorczych sprawozdań finansowych.

2. W miesiącu grudniu mogą być wprowadzone zaliczkowe wpłaty na poczet rozliczeń za miesiące listopad i grudzień.

§ 8. Dotacje na sfinansowanie strat i dotacje celowe (§ 12) powinny być przelewane przez:

- 1) Ministerstwo na rzecz centralnych zarządów — do dnia 2 każdego miesiąca bądź w ciągu 5 dni od daty otrzymania środków na ten cel;
- 2) centralne zarządy na rzecz przedsiębiorstw — do dnia 5 każdego miesiąca bądź w ciągu 5 dni od daty otrzymania środków na ten cel.

III. Rozliczenie zysków.

§ 9. 1. W Ministerstwie i centralnych zarządach upoważnionych do tworzenia funduszu rezerwowego planowany zysk dzieli się na:

- 1) fundusz zakładowy;
- 2) fundusz rozwoju przedsiębiorstw w wysokości określonego w bilansie dochodów i wydatków odsetka od łącznej kwoty wartości realizacji produkcji i usług przedsiębiorstw wytwórczych, budowlano-montażowych i usługowych oraz marży handlowej (prowizji i narzutów) przedsiębiorstw obrotu towarowego, po potrąceniu podatku obrotowego i od operacji nietowarowych;
- 3) fundusz rezerwowy w wysokości określonego w bilansie dochodów i wydatków odsetka od kwoty odpisów na fundusz rozwoju przedsiębiorstw (pkt 2);
- 4) wpłatę do budżetu w wysokości zysku planowanego, pomniejszonego o część zysku przeznaczanego na cele, o których mowa w pkt 1, 2 i 3.

2. W centralnych zarządach nie wymienionych w ust. 1 raz w przedsiębiorstwach planowany zysk dzieli się na:

- 1) fundusz zakładowy;
- 2) fundusz rozwoju przedsiębiorstwa w wysokości określonej w ust. 1 pkt 2;
- 3) wpłatę do budżetu w wysokości zysku planowanego pomniejszonego o część zysku, przeznaczanego na cele, o których mowa w pkt 1 i 2.

§ 10. 1. Podstawą obliczenia należnej wpłaty z zysku jest zysk wykazany w sprawozdaniu finansowym, pomniejszony o należne odpisy na fundusz zakładowy.

2. Wpłatę z zysku przy rozliczeniach miesięcznych i rocznych stanowi część zysku (ust. 1), jaka wynika ze stosun-

ku procentowego planowanej rocznej wpłaty z zysku do planowanego zysku rocznego, pomniejszonego o planowany roczny odpis na fundusz zakładowy.

§ 11. 1. Nie dopłacone kwoty wpłat z zysku, ustalone na podstawie rozliczeń miesięcznych i rocznych, podlegają dodatkowej wpłacie.

2. Nadpłacone kwoty wpłat z zysku, ustalone na podstawie rozliczeń miesięcznych i rocznych, podlegają zaliczeniu na poczet wpłat okresu następnego lub też zwrotowi w terminie 5 dni od daty otrzymania odpowiedniego wniosku.

IV. Rozliczenie strat i dotacji celowych.

§ 12. 1. Dotacje przelewane są w kwocie odpowiadającej 1/12 dotacji planowanych, przewidzianych w rocznych wskaźnikach do planu.

2. Rozliczenie z otrzymanych dotacji następuje w terminach określonych w § 7 ust. 1.

3. W razie gdy strata wykazana w miesięcznym sprawozdaniu finansowym jest niższa od dotacji planowanych ustalonych zgodnie z ust. 1 za okres od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, należną dotację ustala się w wysokości faktycznie poniesionej straty, powiększonej o kwoty odpisów na fundusz zakładowy, w wysokości określonej odrębnymi przepisami, i na fundusz rozwoju przedsiębiorstwa. Nadpłacone kwoty, podlegają zwrotowi lub zaliczeniu na poczet dotacji okresu następnego. W rozliczeniach miesięcznych należy przyjmować kwoty funduszu zakładowego i funduszu rozwoju w wysokościach faktycznie naliczonych kwot.

4. Jeżeli strata wykazana w miesięcznym sprawozdaniu finansowym jest wyższa od dotacji planowanej, ustalonej zgodnie z ust. 1 za okres od początku roku do końca okresu sprawozdawczego, należną dotację ustala się w wysokości dotacji planowanych, dodatkowa zaś dotacja na pokrycie ponadplanowych bądź nie planowanych strat może być przyznana w ciągu roku z części dotacji nie wykorzystanej przez inne przedsiębiorstwa bądź centralne zarządy na podstawie odpowiednio uzasadnionych wniosków z zachowaniem przepisów § 13 ust. 2 uchwały Rady Ministrów. Ponadplanowe i nie planowane straty, powstałe na skutek przekroczenia planu sprzedaży, mogą być pokryte z funduszu rezerwowego centralnego zarządu bądź Ministerstwa z zachowaniem przepisów § 13 ust. 2 uchwały Rady Ministrów.

5. Jeżeli zamiast straty w miesięcznym i rocznym sprawozdaniu finansowym wykazany zostanie zysk, zysk ten podlega odprowadzeniu na rzecz jednostki nadrzędnej po uwzględnieniu należnych odpisów na fundusz zakładowy, fundusz rozwoju i fundusz rezerwowy. Udzielona dotacja na sfinansowanie strat przy rozliczeniach miesięcznych podlega zwrotowi lub zaliczeniu na poczet dotacji okresu następnego bądź przekazaniu na fundusz rezerwowy.

6. Ministerstwo oraz centralne zarządy mogą wstrzymać udzielenie dotacji na pokrycie strat, dotacji celowych bądź ustalać je w kwotach mniejszych lub większych, jeżeli uzasadnia to stan finansowy przedsiębiorstwa. Wprowadzone zmiany nie mogą spowodować jednak podwyższenia kwot rocznych dotacji planowanych, przewidzianych w rocznych wskaźnikach planu.

7. Po upływie roku sprawozdawczego straty nie podlegają rozliczeniu. Nie wykorzystane przez Ministerstwo bądź centralne zarządy dotacje na pokrycie strat oraz dotacje celowe przeznaczają się na fundusz rezerwowy.

V. Sprawozdawczość i kontrola.

§ 13. 1. Ministerstwo przedstawia Ministerstwu Finansów, centralne zarządy Ministerstwu, a przedsiębiorstwa centralnym zarządom rozliczenia miesięczne i roczne według wzoru ustalonego w załączniku nr 2 w terminie przewidzianym dla przedstawienia jednostce nadrzędnej sprawozdania finansowego.

2. Przedstawiane rozliczenia, o których mowa w ust. 1, podlegają sprawdzeniu w ciągu 5 dni od daty otrzymania.

3. Dopłaty i zwroty wynikające ze sprawdzonych rozliczeń miesięcznych powinny być dokonane w ciągu 5 dni od daty otrzymania sprawdzonego rozliczenia, a wynikające z rozliczeń rocznych — w ciągu 10 dni od daty zatwierdzenia bilansu rocznego.

4. Jeżeli w terminach przewidzianych dla złożenia zbiorczych sprawozdań finansowych jednostki nadrzędne nie dysponują sprawozdaniem finansowym wszystkich podległych jednostek, powinny one przy sporządzaniu rozliczeń oprzeć się w odniesieniu do jednostek, które nie złożyły sprawozdań, na danych ostatniego sprawozdania finansowego uzupełniając je za okres objęty sprawozdaniem danymi planowanymi. W takich przypadkach rozliczenie traktuje się jako wstępne, a rozliczenie ostateczne przeprowadza się po sporządzeniu pełnego sprawozdania finansowego.

§ 14. 1. W razie niedokonania przez centralny zarząd wpłat na rzecz Ministerstwa w terminach ustalonych niniejszym zarządzeniem bank dokona — na podstawie zlecenia pokrycia należności budżetowych, wystawionego przez Ministerstwo lub organ finansowy — przelewu odpowiednich kwot na rzecz Ministerstwa obciążając rachunek rozliczeń centralnego zarządu.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednio zastosowanie w razie niedokonania wpłat przez przedsiębiorstwa na rachunek rozliczeń jednostki nadrzędnej, z tym że przelewy mogą nastąpić również na wniosek centralnego zarządu i organu finansowego.

3. Przedsiębiorstwa, które nie uiszczą w terminach ustalonych w niniejszym zarządzeniu należnych wpłat na rachunek rozliczeń jednostek nadrzędnych, przekazują na rachunek dochodów budżetowych właściwego organu finansowego odsetki za zwłokę w wysokości 0,05% za każdy dzień zwłoki. Przepis ten ma również zastosowanie do przedsiębiorstw podległych bezpośrednio Ministrowi.

4. Ministerstwo może wstrzymać przekazanie należnych dotacji dla tych centralnych zarządów, a centralne zarządy dla tych przedsiębiorstw, które nie składają w terminie rozliczeń oraz nie dokonują w obowiązujących terminach wpłat na rachunek rozliczeń jednostki nadrzędnej.

§ 15. 1. Ministerstwo Finansów oraz właściwe organy finansowe sprawują nadzór nad przebiegiem rozliczeń Ministerstwa, centralnych zarządów i przedsiębiorstw na podstawie otrzymanych od nich wskaźników finansowych, zawiadomień o przelewach oraz rozliczeń wynikowych. W razie stwierdzenia nieprawidłowości polegających na nieprzestrzeganiu przepisów niniejszego zarządzenia organy finansowe obowiązane są sprostować rozliczenie, zawiadamiając o tym Ministerstwo lub centralny zarząd.

2. Przez właściwy organ finansowy dla centralnego zarządu rozumie się wydział finansowy prezydium właściwej miejscowo wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta

wyłączonego z województwa), dla przedsiębiorstwa zaś zarówno podległego bezpośrednio Ministrowi, jak i centralnemu zarządowi — wydział finansowy prezydium powiatowej rady narodowej (rady narodowej miasta stanowiącego powiat) bądź równorzędny organ administracji finansowej prezydium dzielnicowej rady narodowej miasta wyłączonego z województwa, na którego terenie znajduje się siedziba przedsiębiorstwa.

VI. Rozliczenie z tytułu zysków za 1957 r. i środków obrotowych na dzień 1 stycznia 1958 r.

§ 16. 1. Rozliczeń z tytułu zysku za 1957 r. i środków obrotowych na dzień 1 stycznia 1958 r. dokonuje się zgodnie z przepisami zarządzenia Ministra Finansów z dnia 7 lutego 1957 r. w sprawie rozliczeń z budżetem centralnym z tytułu zysków i strat oraz środków obrotowych (Monitor Polski Nr 16, poz. 119) z zachowaniem — jeżeli chodzi o środki obrotowe — przepisów § 6 uchwały Rady Ministrów.

2. Rozliczenia, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się na rachunkach rozliczeń roku 1957 (starych).

3. Po dokonaniu odpisów na fundusz scentralizowany za rok 1957 Ministerstwo przekazuje ten fundusz łącznie z funduszem za 1956 r. na nowo otwarty rachunek funduszu rezerwowego, o którym mowa w § 5 ust. 1.

4. Ewentualne pozostałości środków na rachunkach rozliczeń 1957 r. (starych) po dokonaniu rozliczeń, o których mowa w ust. 1 i 3, należy przelać na dochód budżetu jako nadwyżkę środków obrotowych.

VII. Przepisy końcowe.

§ 17. W sprawach nie objętych i nie uregulowanych niniejszym zarządzeniem stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) uchwały Rady Ministrów,
- 2) do wpłat do budżetu — dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 452) oraz dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1957 r. Nr 7, poz. 25),
- 3) do dotacji budżetowych — dekretu z dnia 17 grudnia 1952 r. o uchwalaniu i wykonywaniu budżetu Państwa (Dz. U. z 1952 r. Nr 50, poz. 334, z 1954 r. Nr 25, poz. 94 i Nr 56, poz. 278 oraz z 1957 r. Nr 1, poz. 5) oraz przepisy wydane na jego podstawie.

§ 18. Dla rozliczeń począwszy od 1958 r. otwiera się nowe rachunki rozliczeń, o których mowa w § 5.

§ 19. Przepisy niniejszego zarządzenia dotyczą również przedsiębiorstw eksperymentujących, z tym że w zakresie podziału zysku i rozliczania środków obrotowych stosują one zasady ustalone w ich statutach.

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą do rozliczeń począwszy od dnia 1 stycznia 1958 r.

Minister Przemysłu Drobrego i Rzemiosła: w z. M. Hoffmann

Minister Finansów: w z. J. Trendota

(nazwa i adres jednostki rozliczającej się)

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła oraz Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 1958 r. (poz. 231).
(do § 6 ust. 5).

Zarządy centralne i przedsiębiorstwa sporządzają w 9 egzemplarzach, z których jeden przesyłają jednostce nadrzędnej, drugi właściwemu organowi finansowemu, a trzeci pozostawiają u siebie.

Z A W I A D O M I E N I E

... zawiadamia, że w dniu ... 195 . r.
(jednostka przelewająca)
przelano na rachunek dochodów budżetowych budżetu centralnego (dział ... , rozdział ... , § ...) Ministerstwa Finansów — Departament Dochodów Państwowych — na rachunek rozliczeń Ministerstwa — zarządu centralnego *) w ... do Oddziału Narodowego Banku Polskiego w ... na konto nr ... kwotę zł ... tytułem ...
za okres ...
według poniższego rozliczenia:

Zestawienie na dzień ... 195 . . r.
(bez wpłaty podanej wyżej)

Lp.	Wyszczególnienie	Złotych	Złotych	Uwagi
1	Ogółem należne wpłaty od początku roku			
2	Ogółem dokonane wpłaty			
3	Kwoty zwrotów			
4	Stan wpłat na koniec okresu (2 — 3)			
5	Podlega uiszczeniu (1 — 4)			
6	Nadpłata do zwrotu lub zaliczenia na okres następny (4—1)			

*) Należne odsetki za zwłokę w kwocie zł ... licząc ... dni po 0,05% za każdy dzień zwłoki od sumy zł ... przelano na rachunek dochodów budżetowych budżetu (dział ... , rozdział ... , § ...) w dniu ... 195 . . r. czekiemi—zleceniem przelewowym nr ...

(podpisy)

*) Niepotrzebne skreślić.
**) Dotyczy tylko przedsiębiorstw.

Ministerstwo *) centralny zarząd **) przedsiębiorstwo ***)

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Przemysłu Drobego i Rzemiosła oraz Ministra Finansów z dnia 20 kwietnia 1958 r. (poz. 231), (do § 13 ust. 1).

MIESIĘCZNE — ROCZNE ROZLICZENIE
za okres od 1.I.195... r. do 31.XII.195... r.

w tysiącach złotych

Lp.	Wyszczególnienie	Plan roczny	Wykonanie	Lp.	Wyszczególnienie	Plan roczny	Wykonanie
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Zysk			1	Strata		
2	Fundusz zakładowy			2	Dotacje celowe:		
3	„ rozwoju		X	a) na fundusz zakładowy			X
4	„ rezerwowy		X	b) „ „ rozwoju			X
5	Wpłata z zysku		X	c) „ „ rezerwowy			X
6	Zysk do rozliczenia (1 — 2)			3	Strata w związku z przekroczeniem planu sprzedaży		
7	% wpłat z zysku (5 : 6)			4	Strata ponadplanowa		
8	Odpisy z zysku:			5	Dotacje na:		
	1) na fundusz rozwoju:			straty:			
	a) należne			a) należne			
	b) faktyczne			b) faktyczne			
	c) różnice: do przypisu + do odpisu —			c) różnice: niedopłata + nadpłata —			
	2) na fundusz rezerwowy:			6	Dotacje celowe na:		
	a) należne			1) fundusz zakładowy:			
	b) faktyczne			a) należne			
	c) różnice: do przypisu + do odpisu —			b) faktyczne			
				c) różnice: niedopłata + nadpłata —			
9	Wpłaty z zysku:			2) fundusz rozwoju:			
	a) należne (6 X 7)			a) należne			
	b) faktyczne			b) faktyczne			
	c) różnice: niedopłata + nadpłata —			c) różnice: niedopłata + nadpłata —			
				3) fundusz rezerwowy:			
				a) należne			
				b) faktyczne			
				c) różnice: niedopłata + nadpłata —			

Dnia . . . . . 195...r.

Sprawdzono:

Dnia . . . . . 195...r.

(podpisy jednostki sporządzającej)

(podpisy)